

A

a bordo | na pokładzie
a causa di qc | z powodu czegoś
a discapito di qn/qc | na niekorzyść kogoś/czegoś
a distanza | na odległość
a misura di qc | na miarę czegoś
a mo' di qc | na modłę czegoś, w sposób przypominający coś, niczym coś
a picco | stromy
a prescindere da qc | abstrahując od, niezależnie od czegoś
a prima vista | *idiom.* na pierwszy rzut oka (*dosł.* na pierwsze spojrzenie)
a ragione | słusznie
a seconda di qc | w zależności od czegoś
a tutti gli effetti | ze wszystkimi skutkami (prawnymi), w pełnym tego słowa znaczeniu
a un certo punto | w pewnej chwili
a voce altissima | bardzo głośno
abbandonare qn/qc | porzucać coś
abbiente | zamożny
abbinare qc a qc | dopasowywać coś do czegoś, zestawiać coś z czymś
abile | zręczny
abituato a qc | przyzwyczajony do czegoś
accessibile | dostępny
accomunare | łączyć (stanowić wspólną cechę)
accorgersi | zorientować się, zauważyć
accrescitivo | zgrubiały (augmentatywny)
ad eccezione di qc | za wyjątkiem czegoś
addirittura | nawet
affermarsi | zdobywać uznanie, pozycję
affermato | znany, ceniony

affettuoso | okazujący uczucia, serdeczny
affiancato da qn/qc | w towarzystwie kogoś/czegoś
agevolare | ułatwiać
aggiungere qc a qc | dodawać coś do czegoś
aggiuntivo | dodatkowy (aggiungere - dodawać)
ai fini di qc | dla jakichś celów
aitante | dobrze zbudowany
al contempo | jednocześnie
al contrario | przeciwnie
al volante | za kierownicą
algherese | z/dot. miasta Alghero (Sardynia)
all'estero | za granicą
all'insegna di qc | pod znakiem czegoś (l'insegna - szyld)
alpino | alpejski
alternarsi | występować naprzemiennie
alternarsi | zamieniać się (robić coś naprzemiennie)
amichevole | przyjazny
ammirare | podziwiać
andare incontro a qn/qc | zmierzać w kierunku kogoś/czegoś, wychodzić komuś/czemuś na spotkanie
andare storto | iść nie tak, nie układać się
andarsene | odchodzić
appartenere a qn/qc (pres.ind. io appartengo, tu appartieni, lui appartiene, noi apparteniamo, voi appartenete, loro appartengono) | należeć do kogoś/czegoś
apprezzato | ceniony
approfondito | dokładny, szczegółowy (*dosł.* pogłębiony)
arrivare/venire in ritardo | spóźnić się
assicurare | zapewniać
associare qc a qc | kojarzyć coś z czymś

assomigliare a qn/qc | być do kogoś/czegoś podobnym
attentamente | uważnie
attinente a qn/qc | dotyczący/ odnoszący się do kogoś/czegoś
attrarre (pres. ind. io attraggo, tu attrai, lui attrae, noi attraiamo, voi attraete, loro attraggono, p.pass. attratto) | przyciągać
attraversare | przechodzić (na drugą stronę)
aumentare | rosnąć, wzrastać
automobilistico | samochodowy
avere diritto a qc | mieć do czegoś prawo
avvalersi di qc | posłużyć/wspomóc się czymś
avvenire (pres. ind. 3° pers. sing. avviene, 3° pers. pl. avvengono) | dziać się, mieć miejsce
avvicinarsi a qc | zbliżać się do czegoś

B

balneare | kąpieliskowy
basare qc su qc | opierać coś na czymś
bellico | wojenny
bizzarro | dziwaczny
boh | nie wiem
brancolare | poruszać się po omacku

C

camminare per qc | chodzić po czymś
cancellare | wymazywać, kasować
capace di fare qc | zdolny do robienia czegoś
caricare qn di responsabilità | obciążać kogoś odpowiedzialnością
cavarsela con qc | dawać sobie z czymś radę

celebre | słynny

cercare | szukać

Che morbido! | Jaki miękki!

chiacchierone

(f. **chiacchierona**) | gadatliwy
(il chiacchierone gaduła)

chiedere scusa | przepraszać

chiunque | ktokolwiek

ciascuno (f. ciascuna) | każdy/-a

circondare | otaczać

collaborare con qn/

qc | współpracować z kimś/czymś

colto | uczony

competere con qn/qc | mierzyć
się/współzawodniczyć z kimś/czymś

complesso | złożony

composto di/da qn/qc | złożony
z kogoś/czegoś

comprensibile | zrozumiały
(comprendere - rozumieć)

comprensivo | wyrozumiały

comune | powszechny, często
spotykany

con il pensiero | myślami (*dosł.*
myślą)

condividere | udostępniać

confondere (p.pass. confuso) qc
con qc | mylić coś z czymś

conico | stożkowy

conquistare | zdobywać

consapevole di qc | świadomy
czegoś

consecutivamente | z rzędu

considerare qn/qc + agg. | uważać
kogoś/coś za jakiegoś/jakieś

consigliare a qn di fare qc | radzić
komuś, aby coś zrobić

contare su qc | liczyć na coś

contemporaneo | współczesny

contestualizzare qc | umieszczać
coś w jakimś kontekście

contrassegnato da qc | cechujący
się czymś

conveniente | korzystny, opłacalny

correggere | poprawiać

coscienziosamente | starannie,
skrupulatnie, sumiennie

cosiddetto | tak zwany

costante | stały

costituire | stanowić

costringere (p.pass. costretto)

qn a fare qc | zmuszać kogoś
do zrobienia czegoś

costruire | budować

creare | tworzyć

creativo | twórczy, kreatywny

crescente | rosnący

cult (invar.) | kultowy

D

d'argento | srebrny

d'oro | złoty

danzare | tańczyć

dare il via a qc | rozpoczynać/
uruchamiać coś

dare la sensazione | sprawiać
wrażenie

dare sfogo a qc | dawać czemuś
upust

dare un'idea di qc | zobrazować
coś, przybliżyć coś

dare un'occhiata a qc. (pres.ind. io
do un'o., tu dai un'o., ecc.) | *idiom.*
rzucić na coś okiem

darsi una rinfrescata (pres.ind.
io mi do una r., tu ti dai una r.
ecc.) | odświeżyć się

debole | słaby

debuttare | debiutować

decimare | dziesiątkować

decollare | wzbijać się
w powietrze, startować
(o samolocie)

delizioso | pyszny

deludere (p.pass.
deluso) | zawodzić

denotare | oznaczać

derivare da qc | wywodzić się
z czegoś

descrittivo | opisowy

descrivere | opisywać

determinato | określony

di corsa | biegiem

di fatto | de facto, faktycznie

di origine | o pochodzeniu

di preciso | dokładnie

di spicco | wybijający się,
ponadprzeciętny

dichiararsi qn/qc | ogłosić się,
ujawnić się jako ktoś/coś

difendere (p.pass.
difeso) | chronić, bronić

digitare | wpisać (używając
klawiatury)

dimenticarsi di fare qc | zapominać
coś z/robić

diminutivo | zdrobniający

dimostrarsi | okazać się

dipingere | malować

diretto | bezpośredni

dirigersi (p.pass.
diretto) | kierować się

disabilitato | niezamieszkały

discutere qc (p.pass.
discusso) | dyskutować, rozprawiać

disponibile | dostępny

distinguersi | wyróżniać się

distintivo | różnicujący

diventare qn/qc | stawać się
kimś/czymś

diversi (pl.m.), diverse
(pl.f.) | różni, różne

diverso | inny, odmienny

divertente | zabawny

dividere (p.pass. diviso) | dzielić

dividere qc a metà | dzielić coś
na pół

dopotutto | w końcu

dovere qc a qn/qc | zawdzięczać
coś komuś, czemuś

durare | trwać

duro | trudny, ciężki

E

elevare qn/qc a qn/qc | wynosić kogoś/coś do rangi kogoś/czegoś

elevato | wysoki

emoionato | podekscytowany

entrambi (pl.m.), entrambe (pl.f.) | obaj, obie, oboje

entrare a far parte di qc | wejść w skład czegoś

esattamente | dokładnie

esibirsi | występować

esilarante | zabawny

esistere | istnieć

esposto a qc | narażony na coś (esporre - narażać)

espresso con qc | wyrażony za pomocą czegoś (esprimere - wyrażać)

esprimere (p.pass. espresso) | wyrażać

essere considerato qn/qc | być uważanym za kogoś/coś

essere costituito da qc | składać się z czegoś

essere dovuto a qc | wynikać z czegoś, być czymś spowodowanym

essere in grado di fare qc | być w stanie coś zrobić

essere in ritardo | być spóźnionym

essere preso da qc | być czymś zaafetowanym/pochłoniętym

essere se stessi | być sobą

essere vivo | żyć (*dosł.* być żywym)

estendersi (p.pass. esteso) | rozpościerać się

evitare | unikać

evoluto | rozwinięty

F

facilitare qc a qn | ułatwiać coś komuś

famosissimo | bardzo sławny

famoso | sławny, słynny

far rivivere | ożywiać, wskrzeszać

far schizzare qc in alto | *idiom.* powodować gwałtowny wzrost czegoś

farcito | nadziewany

fare caso a qc | zwracać na coś uwagę

fare i conti con qn/qc | rozliczyć się z kimś/czymś

fare parte di qc | wchodzić w skład czegoś, należeć do czegoś

fare riferimento a qc | odnosić się do czegoś

fare un giro | przejść się/ przejechać się

farsi strada | *idiom.* daleko zająć (odnieść sukces)

fermare | zatrzymywać

fermarsi a fare qc | zatrzymać się, żeby coś zrobić

finalmente | wreszcie

fisso | stały

fondato | założony

formarsi | formować/tworzyć się

frequentare qc | chodzić/ uczęszczać (na coś)

fritto | smażony (friggere - smażyć)

futuro | przyszły

G

generico | ogólny

gestire qc | zarządzać czymś, ogarniać coś

gettonato | rozchwytywany, popularny

giovane | dot. młodych ludzi

girare intorno a qc | kręcić się wokół czegoś

gli alti e i bassi | wzloty i upadki

gli anni d'oro | *idiom.* okres prosperity (*dosł.* złote lata)

godere di qc | cieszyć się czymś, korzystać z czegoś

governare | rządzić

grave | ciężki, poważny

I

i crauti | kapusta kwaszona

i dirigenti (pl.) | kadry kierownicze (il dirigente - kierownik, dyrektor)

i fondi pubblici (pl.) | środki publiczne

i piselli (pl.) | groszek

iconico | będący ikoną, symbolem

ideare | wymyślać, wynajdywać

il baffo | wąs

il bocconcino | kęs, mała porcja

il boom economico | cud gospodarczy

il borgo (pl. i borghi) | miejscowość, miasteczko

il briciolo | okruch

il cacciatore | myśliwy

il caciocavallo | caciocavallo (rodzaj sera produkowanego w południowych Włoszech)

il calicotome | calicotome (gatunek rośliny jednorocznej rosnącej na Sardynii)

il cambiamento | zmiana

il camoscio (pl. i camosci) | kozica

il campionato | mistrzostwo

il cancro | rak (choroba i zwierzę)

il cantautore (f. la cantautrice) | pieśniarz/-ka

il cantore | pieśniarz, kantor

il capitolo | rozdział

il capolavoro | arcydzieło

il carburante | paliwo

il casello (autostradale) | bramka (na autostradzie)

il caso | przypadek

il catalano | język kataloński

il centinaio | około stu

il centro di gravità | środek ciężkości

- il cervo** | jelen
il cielo | niebo
il cinghiale | dzik
il cisto | czystek
il cliché | oklepany, wielokrotnie wykorzystany motyw
il comune | gmina
il concetto | pojęcie
il cono | stożek
il consiglio (pl. i consigli) | rada, porada
il contratto | umowa
il coraggio | odwaga
il corbezzolo | chruścina jagodna
il corno (pl. le corna) | róg
il cosiddetto | tak zwany
il cuore | serce
il danno | szkoda
il decennio | dziesięciolecie
il decreto-legge | rozporządzenie z mocą ustawy
il deserto | pustynia
il detersivo | proszek do prania
il divario | różnica, rozdział, rozłam
il divieto di qc | zakaz czegoś
il dolore | ból
il fallimento | porażka, niepowodzenie
il fenomeno | zjawisko
il ficodindia (il fico d'India) | opuncja figowa
il fondatore (f. la fondatrice) | założyciel/-ka
il futuro | przyszłość
il gatto selvatico | żbik
il ghiacciaio (pl. i ghiacciai) | lodowiec
il ghiro | popielica
il ginepro | jałowiec
il giocatore (f. la giocatrice) | gracz/-ka
il gioco di parole (pl. i giochi di parole) | gra słów
- il giornale** | gazeta
il giubbotto antiproiettile | kamizelka kuloodporna
il governo | rząd
il gracchio | wieszczek
il grado | stopień
il guadagno | zarobek
il leccio | dąb ostrolistny
il lentisco | lentyszek (pistacja kleista)
il linguaggio | język (np. charakterystyczny, branżowy itp.)
il livello | poziom
il luogo | miejsce
il luogo comune (pl. i luoghi comuni) | stereotyp
il lupo | wilk
il maglione | sweter
il mammifero | ssak
il manifesto | plakat
il manufatto | rękodzieło
il mar Mediterraneo | Morze Śródziemne
il matrimonio | małżeństwo
il membro | członek
il mercato | rynek
il mercato del lavoro | rynek pracy
il Meridione | Południe
il mirto | mirt
il mondo | świat
il morso | kęs, gryz
il motivo | powód
il nome d'arte | pseudonim artystyczny
il nonno | dziadek
il Nord | Północ
il numero ordinale | liczebnik porządkowy
il paese | miasteczko
il paesino | miasteczko
il pallavolista (f. la pallavolista, pl. m. i pallavolisti, pl. f. le pallavoliste) | siatkarz/-ka
- il palleggiatore (f. la palleggiatrice)** | rozgrywający/-a
il parco nazionale (pl. i parchi nazionali) | park narodowy
il parente | krewny
il participio | imiesłów
il partito | partia
il passato | przeszłość
il peggiore (sempre con l'articolo determinativo) | najgorszy
il pennello | pędzel
il pensiero | myśl
il periodo | okres
il pettegolezzo | plotka
il picchio (pl. i picchi) | dzięcioł
il podio (pl. i podi) | podium
il presente | teraźniejszość
il prestigio | prestiż, renoma
il prezzo | cena
il privilegio | przywilej
il quartiere | dzielnica
il racconto | opowiadanie
il rapporto | relacja, stosunek
il regime | reżim
il regno | królestwo
il rientro | powrót
il riepilogo | streszczenie
il riferimento a qn/qc | odniesienie do kogoś/czegoś
il rilancio | ponowne wypromowanie (jakiejś marki), ang. relaunch
il rimborso spese | zwrot kosztów (wydatków)
il Risorgimento | okres zjednoczenia Włoch (dosł. Odrodzenie)
il ritornello | refren
il ritratto | portret
il saggio (pl. i saggi) | esej
il sapere | wiedza
il sapore | smak
il secolo | wiek (stulecie)

il segnale | znak
il segno (pl. i segni) | znak, ślad
il segreto | tajemnica, sekret
il selezionatore (f. la selezionatrice) | selekcjoner/-ka
il sentimento | uczucie
il serpente | wąż
il servizio (pl. i servizi) | usługa
il Settentrione | Północ
il significato | znaczenie
il singolo | singiel
il sito | strona internetowa
il soldato | żołnierz
il successo | sukces
il Sud | Południe
il temerario (pl. i temerari) | śmiałek
il tifoso (f. la tifosa) | kibic
il tormentone | hasło reklamowe, które wszyscy powtarzają; reklama, piosenka, którą słycać we wszystkich rozgłośniach radiowych i telewizyjnych (tormentare - męczyć)
il traghetto | prom
il trasferimento | przeniesienie
il tratto | odcinek
il triangolo | trójkąt
il trofeo | trofeum
il turismo | turystyka
il valore | wartość
il vantaggio | korzyść
il vassoietto | tacka
il ventennio | dwudziestolecie
il vicecampione (f. la vicecampionessa) | wicemistrz/-yni
il vincitore (f. la vincitrice) | zwycięzca/-żczyni
il water | sedes
il/la cantante (m/f) | piosenkarz/-ka, śpiewak/-czka
il/la discendente (m/f) | potomek, zstępny

il/la giornalista (m/f) | dziennikarz/-ka
il/la protagonista (m/f) | bohater/-ka, główna postać
il/la rappresentante (m/f) | przedstawiciel/-ka
illustre | znakomity, wybitny
immaginare | wyobrażać sobie
immaginato | wyobrażony
impanato | panierowany
imparare | nauczyć się
imparare a fare qc | nauczyć się coś robić
impattare qc | mieć na coś wpływ
impaziente | niecierpliwy
impedire (pres.ind. io impedisco, tu impedischi...) a qn di fare qc | uniemożliwić komuś z/robienie czegoś
impervio | trudno dostępny, ciężki do przebycia
imponente | imponujący, robiący wrażenie
imporsi a qn (pres. ind. io mi impongo, tu ti imponi, lui si impone, noi ci imponiamo, voi vi imponete, loro si impongono, imperfetto: io mi imponevo, tu ti imponevi, lui si imponeva ecc.) | zostać zauważonym przez kogoś, zdobyć czyjąś przychylność
imprescindibile | nieodzowny
impressionante | imponujący, robiący wrażenie
in cima a qc | na szczycie czegoś
in diretta | na żywo
in maniera | w sposób
in realtà | w rzeczywistości
in remoto | zdalnie
in ritardo | spóźniony
in special modo | szczególnie
in un soffio | *idiom.* bardzo szybko (*dosł.* za jednym podmuchem)
in viaggio | w podróży
inarrestabile | nie dający się zatrzymać
inaspettato | niespodziewany

incombere | wisieć w powietrzu, grozić
inconfondibile | charakterystyczny, niemożliwy do pomylenia z niczym innym
incredibile | niesamowity, niewiarygodny
incrociare le dita | *idiom.* trzymać kciuki (*dosł.* krzyżować palce)
incuriosito | zaciekawiony
indaffarato | zajęty, zapracowany
indipendente | niezależny, niepodległy
indirettamente | pośrednio
indisusso | bezsporny, niepodważalny, niewątpliwy
indossare | mieć na sobie
indubbiamente | niewątpliwie
industriale | przemysłowy
infatti | faktycznie, właśnie
infinito | nieskończony
influenzato da qn/qc | będący pod wpływem kogoś/czegoś
iniziare a farsi sentire | stawać się odczuwalnym
inquinato | zanieczyszczony
insolito | niezwykły, nietypowy
intento a fare qc | skupiony na robieniu czegoś
interpretare | grać (wcielać się w postać)
interrompere (p.pass. interrotto) | przerywać
inteso a fare qc | mający na celu zrobienie czegoś
intraprendente | przedsiębiorczy
intrecciarsi con qc | splatać się z czymś
introdurre (p.pass. introdotto) | wprowadzać
invitare qn a fare qc | zachęcać kogoś do robienia czegoś
involontariamente | niechcący, nieumyślnie
irrelevante | bez znaczenia
ISTAT | Włoski Instytut Statystyczny

istituire | ustanawiać

L

l'amante (m./f.) | kochanek/-ka

l'abbigliamento | odzież

l'acronimo | skrót

l'affermazione | stwierdzenie

l'aggettivo alterato | przymiotnik zmodyfikowany

l'aggettivo

qualificativo | przymiotnik jakościowy

l'aiuto | pomoc

l'allenatore (f. l'allenatrice) | trener/-ka

l'allocco | puszczyk

l'alternarsi | zmienność, przeplatanie się

l'amante (m/f) di qc | miłośnik/-czka czegoś

l'ambiente | środowisko

l'ambiente marino | środowisko morskie

l'appartenenza | przynależność

l'appuntamento | spotkanie (umówione)

l'aquila reale | orzeł przedni (dosł. orzeł królewski)

l'area protetta (pl. le aree protette) | obszar chroniony

l'arredamento | wyposażenie wnętrz

l'arte | sztuka

l'ascoltatore (f. l'ascoltatrice) | słuchacz/-ka

l'astore | jastrząb

l'attenzione | uwaga

l'automobile | samochód

l'azienda | firma

l'effetto | skutek, efekt

l'eredità (m/f) | spadkobierca/-czyni

l'erica | wrzosiec

l'escursione | wycieczka

l'esistenza | istnienie

l'esordio (pl. gli esordi) | debiut, początek

l'esperienza

lavorativa | doświadczenie zawodowe

l'espressività | ekspresja

l'essere vivente | żywa (dosł. żyjąca) istota

l'età | wiek (np. osoby)

l'etichetta discografica (la casa discografica) | wydawnictwo muzyczne

l'ettaro | hektar

l'eufornia | wilczomlecz

l'identità (pl. le identità) | tożsamość

l'imbianchino | malarz (pokojowy)

l'immagine | obraz, wizerunek

l'Impero Romano d'Occidente | Cesarstwo Zachodniorzymskie

l'impiegato pubblico | urzędnik państwowy

l'impresa | firma, przedsiębiorstwo

l'incidente | wypadek

l'industria | przemysł

l'ingegnere (m.) | inżynier

l'interno | wewnątrz

l'intervista | wywiad

l'intrattenimento | rozrywka

l'introduzione (f.) | wprowadzenie

l'isola | wyspa

l'obiettivo | cel

l'olivo | drzewo oliwne

l'omosessualità | homoseksualizm

l'operosità | pracowitość

l'opportunità | możliwość, szansa

l'opposto | atakujący

l'orso bruno marsicano | gatunek niedźwiedzia brunatnego (fac. ursus arctos marsicanus)

l'ospite (f. l'ospite) | gość

l'ossicino | kosteczka

la bandiera | flaga, bandera

la battaglia per qc | bitwa o coś

la biodiversità | bioróżnorodność

la bisnonna | prababcia

la bolletta | rachunek

la borsa di studio (pl. le borse di studio) | stypendium

la caccia | polowanie

la caduta | upadek

la canzone | piosenka

la caratteristica | właściwość, cecha

la casella di ricerca | okienko wyszukiwania

la catena | łańcuch

la causa | powód, przyczyna

la cincia | sikora

la civetta | pójdzka

la classe medio-borghese | klasa średnia

la coda | ogon

la coerenza | spójność

la compatibilità | kompatybilność

la comprensibilità | zrozumiałość

la condizione | warunek

la conformazione | ukształtowanie (terenu)

la conquista | podbój, zdobycie

la consuetudine | przyzwyczajenie

la Coppa del Mondo | Mistrzostwo (dosł. puchar) Świata

la costa | wybrzeże

la costruzione | budowa

la creatività | twórczość, kreatywność

la creazione | utworzenie

la danza | taniec

la delusione | zawód, rozczarowanie

la destinazione | miejsce docelowe, też: przeznaczenie

la differenza | różnica

la dipendenza da qn/ qc | uzależnienie od kogoś/czegoś

la disoccupazione | bezrobocie

la domanda | pytanie

la dominazione | dominacja, panowanie

la donnola | łasica

la faina | kuna domowa

la fama | sława

la fascia costiera (pl. le fasce costiere) | pas nadbrzeżny

la fascia della popolazione | grupa/część populacji

la fascia di età | grupa wiekowa

la ferrovia | kolej

la fiducia | zaufanie

la fillirea | filirea

la flessibilità | elastyczność

la fonte | źródło

la fonte di qc | źródło czegoś

la forma contrattuale | forma umowy

la fortuna | szczęście

la gara | zawody

la gemma | klejnot

la guerra | wojna

la lana | wełna

la lavatrice | pralka

la lince | ryś

la località (pl. le località) | miejscowość

la lontra | wydra

la macchia mediterranea | makia (roślinność typowa dla basenu Morza Śródziemnego)

la macchina utilitaria | samochód niewielkich rozmiarów, o małej mocy silnika, tani w eksploatacji

la malattia | choroba

la martora | kuna leśna

la maturità | dojrzałość

la medaglia | medal

la mente | umysł

la meta | cel

la metà | połowa

la mina | mina (ładunek wybuchowy)

la mobilità | mobilność

la modalità (pl. le modalità) | sposób

la molla | sprężyna

la morte | śmierć

la musica leggera | muzyka rozrywkowa (*dosł.* lekka)

la nazionale | reprezentacja narodowa

la nazione | naród

la nebbia | mgła

la nevicata | opad śniegu

la pallavolo | siatkówka

la pancetta | boczek

la parete rocciosa | ściana skalna

la parlata | sposób mówienia

la parola chiave (pl. le parole chiave) | słowo kluczowe

la parte | część

la particolarità (pl. le particolarità) | charakterystyka

la partita | mecz

la pazienza | cierpliwość

la Penisola | Półwysep (Apeniński)

la pernice bianca | pardwa górska

la personalità (pl. le personalità) | osobowość

la pianta | roślina

la poiana | myszołów

la popolazione | ludność, populacja

la preposizione | przyimek

la provenienza | pochodzenie

la pubblicità | reklama

la postazione | stanowisko pracy

la quantità (pl. le quantità) | ilość

la quercia roverella | dąb omszony

la radice | korzeń

la realtà (pl. le realtà) | rzeczywistość, realia

la retribuzione | wynagrodzenie

la ricercatezza | wyszukany charakter

la ricetta | przepis

la rigidità | sztywność

la riserva naturale | rezerwat przyrody

la risposta | odpowiedź

la scelta | wybór

la scoperta | odkrycie (scoprire - odkrywać)

la sfida | wyzwanie

la sfumatura | niuans, odcień

la sospensione | zawieszenie

la sosta | postój

la specialità (pl. le specialità) | specjał, typowa potrawa

la specie (pl. le specie) | gatunek

la speranza | nadzieja

la spiaggia | plaża

la spiritualità | duchowość

la sponda | wybrzeże

la squadra | drużyna, ekipa

la statura | wzrost

la stazione di servizio | stacja paliw

la strada | droga

la superficie (pl. le superfici) | powierzchnia

la terra natale | ziemia rodzinna

la testa | głowa

la testimonianza | świadectwo

la trama | fabuła

la traversata | przeprawa

la tredicesima | trzynastka (trzynasta pensja)

la tribù (pl. la tribù) | lud, plemię, klan

la vallata | dolina

la varietà (pl. le varietà) | odmiana, rodzaj

la vegetazione | roślinność

la vendita | sprzedaż

la verità (pl. le verità) | prawda

la vetta | szczyt

la vicinanza | bliskość

la vittoria | zwycięstwo

la vocazione | powołanie

la voglia di fare qc | chęć robienia czegoś

la volontà | chęć, wola

la volpe | lis

la zona | obszar, strefa

lapideo | kamienny

lasciare | zostawiać

le dimensioni (sing. la dimensione) | wymiar, rozmiar

le elezioni (pl.) | wybory

le strisce pedonali | pasy (przejście dla pieszych)

legato a qn/qc | związany z kimś/czymś

lento | wolny

letteralmente | dosłownie

liberamente | swobodnie, dowolnie

licenziare | zwalniać

Lipu (Lega Italiana Protezione Uccelli) | Włoska Liga Ochrony Ptaków

lo schiacciatore (f. la schiacciatrice) | przyjmujący/-a (lewostrzydłowy/-a)

lo schifo | ohyda, syf

lo scoiattolo | wiewiórka

lo scoppio | wybuch

lo scrittore (f. la scrittrice) | pisarz/-ka

lo sforzo | wysiłek

lo sguardo | spojrzenie

lo sparpiero | krogulec

lo spirito | duch

lo spostamento | przemieszczanie

lo stabilimento | zakład produkcyjny

lo stambecco | koziorożec alpejski

lo stato | państwo

lo stemma | herb

lo stipendio (pl. gli stipendi) | wynagrodzenie, pensja

lo stretto | cieśnina

lo studio pubblicitario (pl. gli studi pubblicitari) | agencja reklamowa

lo zafferano | szafran

luminoso | jasny (pełen światła)

lungo qc | wzdłuż czegoś

M

mai esistito | jaki kiedykolwiek istniał

marittimo | morski

maschilista (f. maschilista, pl.m. maschilisti, pl. f. maschiliste) | szowinistyczny

mediterraneo | śródziemnomorski

meno male che... | jak dobrze, że...; całe szczęście, że...

menzionare | wspominać

meridionale | południowy

meritare qc | zasługiwać na coś

meritato | zasłużony

metaforico | przerośny

mettere in contrapposizione | przeciwstawiać

mettere piede | postawić stopę

militare | wojskowy

mirare a fare qc | dążyć do robienia czegoś

molteplici | liczni, liczne

morbido | miękki

multidisciplinare | dotyczący wielu dziedzin, multidyscyplinarny

N

narrare di qn/qc | opowiadać o kimś/czymś

nascondere | ukrywać

nato da qc | powstały z czegoś

nazionale | krajowy, narodowy

nebbioso | mglisty

necessariamente | koniecznie

necessario | konieczny

nel corso degli anni | na przestrzeni lat

nell'arco di qc | na przestrzeni czegoś (arco - łuk)

nessuno | nikt

non a caso | (*idiom.*) nie przypadkiem

non esitare a fare qc | robić coś bez wahania

nonché | jak również

nonostante | pomimo (że)

noto | znany

notoriamente | jak wiadomo, notorycznie

nudo | goły

nulla | nic

numerosi (pl. m.), numerose (pl.f.) | liczni/liczne

O

obbligatorio | obowiązkowy

occupare | zajmować

oggettivamente | obiektywnie

oggettivo | obiektywny

oltre | ponad

omonimo | o tej samej nazwie

onesto | uczciwy

orecchiabile | wpadający w ucho

orientale | wschodni

ornamentale | zdobniczy, ornamentalny

ospitare | gościć

ostinatamente | uporczywie

ottenere (pres.ind. io ottengo, tu ottieni, lui ottiene, noi otteniamo, voi ottenete, loro ottengono, p.pass. ottenuto, imperf. io ottenevo, tu ottenevi...) | uzyskiwać, zdobywać, osiągać

ottimo | świetny, znakomity

ovvero | tj.

ovviamente | oczywiście

P

pagare | płacić

paragonare | porównywać

parecchi (f. parecchie) | liczni, wiele

pari | równorzędny

passaparola! | podaj dalej!

paziente | cierpliwý

peculiare | szczególny, charakterystyczny

peggiorativo | pejoratywny

pensieroso | zamyślony

per caso | przypadkiem

per motivi sconosciuti | z nieznaných powodów

per punizione | za karę

per via di qn/qc | z powodu kogoś/czegoś

permanente | stały

permettere a qn di fare qc | pozwalać komuś na robienie czegoś

persino | nawet

pesante | ciężki

pigro | leniwy

PIL (prodotto interno lordo) | PKB

plasmare | kształtować

portare male (gli anni) | *idiom.* wyglądać niekorzystnie jak na swój wiek (*dosł.* źle nosić lata)

portare qn a qc | doprowadzać kogoś do czegoś

precedere | poprzedzać

preciso | dokładny

prenotare | rezerwować

pressoché | niemalże

prestarsi a qc | nadawać się do czegoś

prevalere (pres.ind. io prevalgo, tu prevali, lui prevale, noi prevaliamo, voi prevaletе, loro prevalgono) | przeważać

prevedere (p.pass. previsto) | przewidywać

principale | główny

privare qn/qc di qn/qc | pozbawiać kogoś/coś kogoś/czegoś

produrre (pres. ind. io produco, tu produci, lui produce, noi produciamo, voi producite, loro producono, imperf. io producevo, tu producevi ecc., p.pass. prodotto) | produkować, wytwarzać

profondo | głęboki

proporre (pres.ind. io propongo, tu proponi, lui propone, noi proponiamo, voi proponete, loro proponono, imperf. io proponevo, tu proponevi..., p.pass. proposto) | proponować

proseguire | kontynuować

proveniente da | pochodzący od/z

pubblicizzare | reklamować

puntare in alto | wysoko mierzyć

Q

quotidiano | codzienny, powszedni

R

raccogliere (pres. ind. io raccolgo, tu raccogli, lui raccoglie, noi raccogliamo, voi raccogliete, loro raccolgono, p.pass. raccolto) | zbierać

raccontare qc a qn | opowiadać coś komuś

radicato | zakorzeniony (la radice - korzeń)

raffigurare qn/qc | przedstawiać kogoś/coś

rafforzare | wzmacniać

raro | rzadki

recentemente | ostatnio

relativamente | stosunkowo

remoto | odległy

rendere (p.pass. reso) qn/qc [+ aggettivo/nome] | czynić kogoś/coś jakimś

reperibile | dostępny

replicare | powtarzać

residenziale | mieszkaniowy, przeznaczony na cele mieszkalne

restituire | oddawać, zwracać

retrogrado | zacofany

riassumere | streszczać, podsumowywać

ribattezzare | zmienić nazwę, przechrzcić

ricalcare qc | wzorować się na czymś

riferirsi a qn/qc | odnosić się do kogoś/czegoś

rifiutare | odmawiać

rigido | srogi, ostry

riguardare | dotyczyć

rilevante | znaczny, wyraźny

rimandare | przekładać na później

rinomato | renomowany

rintracciabile | możliwy do odnalezienia

rinunciare a qc | rezygnować z czegoś

riportare qc in primo

piano | *idiom.* wynieść (*dosł.* przenieść z powrotem) coś ponownie na pierwszy plan

risolvere | rozwiązywać

rispetto a qn/qc | w stosunku, w porównaniu do kogoś/czegoś

ritenere (pres. ind. io ritengo, tu ritieni, lui ritiene, noi riteniamo, voi ritenete, loro ritengono, imperfetto: io ritenevo, tu ritenevi ecc.) | uważać (kogoś/coś za kogoś/coś)

ritrovarsi | znaleźć się

rivelare | ujawniać

rivolgersi a qn | zwracać się/kierować się do kogoś/czegoś

romano | rzymski

rurale | wiejski

S

salvare qn/qc da qn/qc | chronić/
ratować kogoś/coś przed kimś/
czymś

sbarcare | schodzić na ląd

scalare qc | piąć się po czymś

scamosciato | zamszowy

sconsolato | przygnębiony

sconvolgere | *przen.* wywracać
do góry nogami

**scoppiare (ausiliare «essere», p.es.
La mina è scoppiata.)** | wybuchać

scoprire | odkrywać

scorso | zeszyły, ubiegły

segnato da qc | naznaczony czymś

seguire qn/qc | podążać za kimś/
czymś; śledzić coś, interesować się
czymś

semi-sconosciuto | na wpół
nieznany

semplificare | upraszczać
(semplice - prosty)

semplificato | uproszczony

sempre più | coraz więcej

senza dubbio | bez wątplenia

sfociare in qc | przeradzać się
w coś

sfortunato | nieszczęsny, pechowy

sfrecciare | mknąć, bardzo szybko
jechać (la freccia - strzała)

simile a qn/qc | podobny
do kogoś/czegoś

sin da | od

smettere di fare qc | przestać coś
robić

socioculturale | społeczno-
kulturowy

soggettivo | subiektywny

sognare di fare qc | marzyć
o robieniu czegoś

sorprendere | zaskakiwać

sostituire qn/qc | zastępować
kogoś/coś

sottolineare | podkreślać

sottrarsi a qc | unikać czegoś

**sovvenzionato con
qc** | subwencionowany za pomocą
czegoś

sparo | rozproszony, rozsiany
(spargere - rozsiewać, rozrzucić)

specificare | określać, precyzować

**spendere (p.pass.
speso)** | wydawać

sperimentare | eksperymentować

spianare la strada | *idiom.* torować
(*dosł.* wyrównywać) drogę

spiazzato | zbity z tropu

spiccare | wyróżniać się

spiegare qc a qn | wyjaśniać/
tłumaczyć coś komuś

spingere verso qc | popychać
ku czemuś

spostare | przesuwać,
przemieszczać, przesuwać

spostarsi | przesuwać/
przemieszczać się

statale | państwowy

stentare a fare qc | robić coś
z trudnością, ledwo dawać radę

stradale | drogowy

strano | dziwny

straordinario | niezwykły

**stravolgere (p.pass.
stravolto)** | dokonywać radykalnych
zmian, rewolucjonizować,
wywracać do góry nogami

strenuo | niezmordowany, dzielny

stupire | dziwić

su questo non ci piove | *idiom.* nie
ma co do tego wątpliwości
(*dosł.* nie pada na to)

su suggerimento di qn | idąc
za czyjąś radą (*dosł.* podpowiedzią)

suddiviso in qc | podzielony na coś
(suddividere - dzielić na mniejsze
części)

suggerire | podpowiadać

sulla sessantina | około
sześćdziesiątki

superfluo | zbyteczny, nadmierny

svariati | różnorodni

svariato | różnorodny

**svolgere (p.pass.
svolto)** | prowadzić

T

talmente | tak bardzo

talvolta | czasem

tamponare qc | uderzyć w coś
(pojazdem)

tendere a fare qc | wykazywać
tendencję/skłonność do robienia
czegoś

terrorizzato da qc | przerażony
czymś

**tirarsela (verbo pronominale, pres.
ind. io me la tiro, tu te la tiri, lui se
la tira, noi ce la tiriamo, voi ve la
tirate, loro se la tirano)** | zadzierać
nosa, być zarozumiałym

**toccare (pres.ind. io tocco, tu
tocchi, lui tocca, noi tocchiamo, voi
toccate, loro toccano)** | dotykać

tondo | okrągły

tramite qc | poprzez coś,
za pomocą czegoś

trascorrere | spędzać

**trasmettere (p.pass.
trasmesso)** | transmitować

trattarsi di qc | chodzić o coś

tutelare | chronić

U

ulteriore | kolejny, dalszy, jeszcze
jeden

umano | ludzki

un certo (f. una certa) | niejaki

unificare | jednoczyć

V

vabbè | no dobrze, niech ci będzie

vagante | błąkający się

vale la pena (di) fare qc | *idiom.*
warto coś robić

vantare qc | posiadać coś, móc się
czymś poszczycić

vario (pl. vari) | różny

vedere la luce | *idiom.* ukazać się
(*dosł.* ujrzeć światło)

vegetale | roślinny

veloce | szybki

venduto | sprzedawany

veritiero | zgodny z prawdą,
prawdomówny

verso sera | pod wieczór

vinto | zwyciężony (vincere -
zwycięzać)

visconteo | odnoszący się
do arystokratycznego rodu
Viscontich

volontario | dobrowolny

votare | głosować

vulnerabile | wrażliwy/narażony
na coś, bezbronny

vuoto | pusty

